

У Х В А Л А
ПЕРШОЇ КОЛЕГІЇ СУДДІВ
ПЕРШОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ

про відмову у відкритті конституційного провадження в справі за конституційною скаргою громадян України Кузьменка Ігоря Георгійовича та Руденка Анатолія Петровича щодо відповідності Конституції України (конституційності) припису пункту 1 частини п'ятої статті 36 Закону України „Про систему гарантування вкладів фізичних осіб“

м. К и ї в
26 лютого 2019 року
№ 41-1(І)/2019

Справа № 3-28/2019(616/19)

Перша колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України в складі:

Гультай Михайло Мирославович – секретар колегії,
Головатий Сергій Петрович – доповідач,
Колісник Віктор Павлович,

розглянула питання щодо відкриття конституційного провадження в справі за конституційною скаргою громадян України Кузьменка Ігоря Георгійовича та Руденка Анатолія Петровича щодо відповідності Конституції України (конституційності) припису пункту 1 частини п'ятої статті 36 Закону України „Про систему гарантування вкладів фізичних осіб“ від 23 лютого 2012 року № 4452–VI (Відомості Верховної Ради України, 2012 р., № 50, ст. 564) зі змінами.

Заслухавши суддю-доповідача Головатого С.П. та дослідивши матеріали справи, Перша колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України

у с т а н о в и л а :

1. Громадяни України Кузьменко Ігор Георгійович та Руденко Анатолій Петрович уперше звернулися до Конституційного Суду України з конституційною скаргою (вх. № 18/21) 2 січня 2019 року щодо визнання таким, що не відповідає приписам частин першої, четвертої статті 41 та частини першої статті 55 Конституції України, припису пункту 1 частини п'ятої статті 36 Закону України „Про систему гарантування вкладів фізичних осіб“ від 23 лютого 2012 року № 4452–VI зі змінами (далі – Закон № 4452–VI), відповідно до якого „під час тимчасової адміністрації не здійснюється задоволення вимог вкладників та інших кредиторів банку“.

За результатами попередньої перевірки керівник Секретаріату Конституційного Суду України 14 січня 2019 року повернув авторам клопотання їх конституційну скаргу як таку, що не відповідає вимогам Закону України „Про Конституційний Суд України“, зазначивши, зокрема, що повернення конституційної скарги не перешкоджає повторному зверненню до Конституційного Суду України з дотриманням вимог цього закону.

Кузьменко І.Г. та Руденко А.П. повторно звернулися до Конституційного Суду України 30 січня 2019 року з клопотанням (вх. № 18/616) перевірити припис пункту 1 частини п'ятої статті 36 Закону № 4452–VI на відповідність приписам частин першої, четвертої статті 41 та частини першої статті 55 Конституції України.

Перша колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України розглядає питання щодо відкриття конституційного провадження в цій справі виходячи з того, що конституційну скаргу, яка надійшла до Конституційного Суду України 30 січня 2019 року, було надіслано повторно в розумінні припису абзацу другого частини третьої статті 57 Закону України „Про Конституційний Суд України“.

2. Із долучених до конституційної скарги судових рішень убачається, що 18 грудня 2013 року між Кузьменком І.Г. та публічним акціонерним товариством „Комерційний банк „Фінансова ініціатива“ (далі – Банк) було укладено договір про відкриття та обслуговування спеціального платіжного засобу, за умовами якого Кузьменкові І.Г. було відкрито поточний рахунок у національній валюті та видано спеціальний платіжний засіб у вигляді платіжної картки.

Кузьменко І.Г. 23 червня 2015 року здійснив спробу отримати готівкою грошові кошти, що містилися на його поточному рахунку в Банку, через банкомат акціонерного товариства комерційний банк „Приватбанк“, проте транзакцію було відхилено.

2.1. Кузьменко І.Г. 24 червня 2015 року звернувся до Держинського районного суду міста Кривого Рогу Дніпропетровської області з позовом до Банку, в якому просив стягнути з відповідача належний йому вклад, відсотки за користування його грошовими коштами на день винесення рішення, а також матеріальну та моральну шкоду.

Держинський районний суд міста Кривого Рогу Дніпропетровської області 16 серпня 2016 року заочним рішенням відмовив Кузьменку І.Г. у задоволенні позову виходячи, зокрема, з того, що «позивач... не зазначив, чи намагався він отримати грошові кошти в банкоматі ПАТ „КБ „Фінансова ініціатива“, з яким укладено Договір, або банкоматах інших банківських установ», не надав доказів звернення до відділення ПАТ „Комерційний банк „Фінансова ініціатива“ „за письмовими роз'ясненнями... з приводу неможливості отримати грошові кошти через банкомат (щодо причин відмови у видачі коштів) та причини, через яку банк не працював у робочий час“.

2.2. Кузьменко І.Г. та його представник Руденко А.П. оскаржили заочне рішення Держинського районного суду міста Кривого Рогу

Дніпропетровської області від 16 серпня 2016 року до суду апеляційної інстанції.

Апеляційний суд Дніпропетровської області 6 грудня 2016 року апеляційну скаргу Кузьменка І.Г. та його представника Руденка А.П. відхилив, а рішення Держинського районного суду міста Кривого Рогу Дніпропетровської області від 16 серпня 2016 року змінив у частині мотивів відмови Кузьменку І.Г. в задоволенні позовних вимог до Банку, зокрема, зазначивши, що «суд першої інстанції не звернув увагу, що на підставі постанови Правління Національного банку України від 23.06.2015 року № 408 ПАТ Комерційний банк „Фінансова ініціатива“ віднесено до категорії неплатоспроможних, у зв'язку з чим виконавчою дирекцією ФГВФО прийнято рішення від 23.06.2015 року № 121, згідно з яким у ПАТ КБ „Фінансова ініціатива“ запроваджено тимчасову адміністрацію та призначено уповноважену особу ФГВФО».

Цей суд також зазначив, що «вкладник набуває право на одержання гарантованої суми відшкодування коштів за вкладами за рахунок коштів Фонду в межах граничного розміру відшкодування коштів за вкладами після прийняття рішення про відкликання банківської ліцензії та ліквідації банку... Позивач Кузьменко І.Г. не надав жодного доказу про звернення його до відповідача з кредиторською вимогою та внесення до реєстру вимог кредиторів... У період здійснення ліквідаційної процедури банку задоволення вимог позивача має здійснюватися у порядку задоволення вимог кредиторів до банку та черговості, передбачених ст. 52 ЗУ „Про систему гарантування вкладів фізичних осіб“».

2.3. У січні 2017 року Кузьменко І.Г. та його представник Руденко А.П. звернулися до Верховного Суду з касаційною скаргою, в якій, вважаючи, що суди неправильно застосували норми матеріального права та допустили порушення норм процесуального права, просили скасувати судові рішення

першої та апеляційної інстанцій в їх справі та передати справу на новий розгляд.

Верховний Суд у складі колегії суддів Першої судової палати Касаційного цивільного суду 24 жовтня 2018 року касаційну скаргу Кузьменка І.Г. та його представника Руденка А.П. залишив без задоволення, а рішення Апеляційного суду Дніпропетровської області від 6 грудня 2016 року – без змін.

3. Указуючи на невідповідність припису пункту 1 частини п'ятої статті 36 Закону № 4452–VI приписам частин першої, четвертої статті 41 та частини першої статті 55 Конституції України, Кузьменко І.Г. та Руденко А.П. стверджують, що «у Кузьменка І.Г. є право власності на кошти і право на стягнення моральної шкоди через порушення юридичною особою ПАТ „КБ „Фінансова ініціатива“ його права користуватися і розпоряджатися своєю власністю, що передбачено статтями 22 та 23 Цивільного кодексу України».

На думку авторів клопотання, «використання судом обмежень, викладених в пункті 1 частини п'ятої статті 36 Закону № 4452–VI, позбавило Кузьменка І.Г. і Руденка А.П. зафіксувати розмір вимог до ПАТ „КБ „Фінансова ініціатива“, які Кузьменко І.Г. і Руденко А.П. може пред'явити банку після відновлення платоспроможності банку», водночас „інші кредитори змогли обійти ці обмеження і отримати виконавчі документи“.

Автори клопотання також стверджують, що мало місце порушення їх прав, які містяться в статті 13 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод 1950 року та в статті 1 Першого протоколу до неї.

4. Вирішуючи питання щодо відкриття конституційного провадження в справі, Перша колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України виходить із такого.

4.1. Конституційну скаргу підписали та подали до Конституційного Суду України дві особи – Кузьменко І.Г. та Руденко А.П. Проте, як впливає з долучених до конституційної скарги судових рішень, позивачем до Банку є Кузьменко І.Г., а Руденко А.П. є його представником в суді.

Ураховуючи наведене, суб'єктом права на конституційну скаргу в розумінні припису абзацу першого частини першої статті 56 Закону України „Про Конституційний Суд України“ є лише Кузьменко І.Г.

Отже, конституційна скарга не відповідає зазначеному приписові цього закону через те, що Руденко А.П. не є суб'єктом права на конституційну скаргу в цій справі.

4.2. У конституційній скарзі не міститься обґрунтування невідповідності припису пункту 1 частини п'ятої статті 36 Закону № 4452–VI приписам частин першої, четвертої статті 41 та частини першої статті 55 Конституції України, натомість лише висловлено незгоду з судовими рішеннями у справі Кузьменка І.Г., що свідчить про невідповідність конституційної скарги вимогам пункту 6 частини другої статті 55 Закону України „Про Конституційний Суд України“.

Ураховуючи викладене та керуючись статтями 147, 151¹, 153 Конституції України, на підставі статей 7, 32, 37, 55, 56, 58, 61, 62, 77, 83, 86 Закону України „Про Конституційний Суд України“ та відповідно до § 45, § 56 Регламенту Конституційного Суду України Перша колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України

у х в а л и л а:

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження в справі за конституційною скаргою громадян України Кузьменка Ігоря Георгійовича та Руденка Анатолія Петровича щодо відповідності Конституції України

(конституційності) припису пункту 1 частини п'ятої статті 36 Закону України „Про систему гарантування вкладів фізичних осіб“ від 23 лютого 2012 року № 4452–VI зі змінами на підставі пунктів 1, 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – звернення до Конституційного Суду України неналежним суб'єктом; неприйнятність конституційної скарги.

2. Ухвала Першої колегії суддів Першого сенату Конституційного Суду України є остаточною.

**ПЕРША КОЛЕГІЯ СУДДІВ
ПЕРШОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**